

POUČENÍ RODIČŮ A OSOB ODPOVĚDNÝCH ZA VÝCHOVU DÍTĚTĚ O DOMÁCÍM NÁSILÍ

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník v platnosti od 9. 2. 2009:

Upravuje § 199 tr. zákoník - týrání osoby žijící ve společném obydlí.

- Kdo týrá osobu blízkou nebo jinou osobu žijící s ním ve společném obydlí, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až čtyři léta.
- Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,
  - spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 zvláště surovým nebo trýznivým způsobem,
  - způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví,
  - spáchá-li takový čin nejméně na dvou osobách, nebo
  - páchá-li takový čin po delší dobu.
- Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li týráním osobě blízké nebo jiné osobě žijící s ním ve společném obydlí
  - těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob, nebo
  - smrt.

Domácí násilí je:

- stupňující se opakované násilí (útoky, napadání, výhrůžky apod. chování od blízké osoby s cílem ublížit či získat nad obětí převahu a moc a způsobit strach),
- útok na lidskou důstojnost ohrožující zdraví a ve vyhocených případech i život oběti,
- naučené chování, které pachatel používá k řešení problémů - věří, že partner je vůdčím prvkem vztahu a má právo druhého partnera vychovávat, přetvořit ho k obrazu svému. Násilí užívají ke kontrole druhého partnera,
- jedna z nejčastějších příčin vražd, ale hlavně sebevražd.

Formy:

- **fyzické násilí** - facky, kopance, škrčení, rány pěstí, ohrožování zbraní apod.
- **psychické násilí** - nejčastější projev násilí, na první pohled není vidět, jedná se o nadávky, bezdůvodné obviňování, pokořující poznámky či gesta, podceňování osobnosti, ponižování a zesměšňování ve společnosti, vyhrožování fyzickým násilím, zastrasování, ovlivňování dětí, odepírání spánku či potravy, vydírání sebevraždou, přesvědčuje oběť, že je ta nejhorší, že je blázen a že je odpovědná za násilí apod.
- **sexuální násilí** - nucení k sexu a sex. praktikám, které partnerovi vadí, ponižování během sexu, během sexu se snaží zrealizovat své sex. fantazie, kde je druhý partner bezmocný, dává partnerovi najevo, že ho vzrušuje představa, že druhého partnera znásilní nebo jinak sex. napadne, předstírá rozladěnost, aby si sex na druhém partnerovi vynutil, praktikování sexu na spícím partnerovi apod.
- **emocionální násilí** - orientováno na osoby, zvířata a věci, ke kterým má ohrožená

osoba citový vztah

- **sociální násilí** - např. bránění v návštěvách rodiny či přátel, pronásledování, kontrolní návštěvy či telefonáty, obviňování a oslovování vulgárními výrazy
- **ekonomické násilí** - např. omezení přístupu k penězům, neposkytování financí na provoz domácnosti, snahu zakázat druhému partnerovi práci

Fáze domácího násilí:

- 1) **růst napětí v rodině** způsobené různými stresy, návykovými látkami apod.
  - 2) **fyzický útok** - neustále se stupňuje
  - 3) **období druhých líbánek a lítosti** - pachatel se neustále omlouvá, stará se o oběť, následuje návrat k partnerovi
  - 4) **rozchod**- někdy se stane, že se oběť rozhodne opustit pachatele, potom následuje období strachu, pochybností, a pokud vše dobře dopadne, tak vyřešení krize a začátek nového života
- **Tyto fáze se neustále opakují, ale násilí se stupňuje, zatímco doba lítosti se zkracuje.**

Oběť je:

- osoba, která je vystavena psychickému a fyzickému násilí, kdy násilník je posedlý hledáním chyb a nedostatků v chování oběti a tím vytváří pro sebe důvod k trestání této osoby,
- zpravidla žena, která nejčastěji snáší bití kvůli:
  - dětem,
  - nedostatku odvahy odejít,
  - finanční nebo jiné závislosti na agresorovi,
  - strachu,
  - vrozené neprůbojnosti,
  - zakořeněné konformitě,
  - naučené roli z původní rodinné buňky,
  - nedostatku sebeúcty,
  - vlivu masochistických sklonů,
  - zastrasování,
  - neschopnosti problém vyřešit (není schopna zajistit tzv. krizový plán).

Důsledky domácího násilí na vašem dítěti:

- Psychické, somatické a neurotické následky – např. pomočování, noční můry, zamlklost, agresivita.
- V dlouhodobém měřítku také alkoholismus, narkomanie, sebevraždy, prostituce, psychiatrické a zdravotní problémy.

Co dělat, pokud dojde k napadení:

- Volat Policii ČR (tel. číslo 158) – domácí násilí je trestný čin!
  - PČR je povinna na tísňové volání reagovat a zasáhnout. Policisté také mohou násilnou osobu vykázat na 10 dní z bytu nebo z domu bez ohledu na to, zda je vlastníkem nemovitosti nebo má v bytě právo nájmu.
- Požádat o vystavení lékařské zprávy, která bude obsahovat, kdo Vám zranění způsobil, a popis následků napadení.
- Pořídit si fotodokumentaci, a to jak viditelné následky napadení, tak i rozbité věci.
- Zkontaktovat odborné pracoviště.

Ze zákona o sociálně-právní ochraně dětí dále vyplývá:

Každý je oprávněn upozornit OSPOD na porušení povinností nebo zneužití práv vyplývajících z rodičovské zodpovědnosti, OSPOD je povinen zachovat anonymitu oznamovatele.

Pokud rodič neučiní opatření, aby zamezil vystavení dítěte domácímu násilí, opatření učiní OSPOD.

Každé dítě, které je svědkem domácího násilí, je považováno podle světové organizace WHO za dítě týrané!